

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Vår dato:	29.10.2025	Vår referanse:	202540252-2	Vår saksbehandler:
Deres dato:	08.09.2025	Deres referanse:	202514086-3	Tanja Staldvik Wallervand

Fylkeskommunens uttalelse til høring av melding med forslag til utredningsprogram - Nedre Driva kraftverk - Oppdal kommune

Trøndelag fylkeskommune mottok 08.09.2025, høring av melding med forslag til utredningsprogram for Nedre Driva kraftverk i Drivavassdraget. Driva Kraftverk DA har utarbeidet forslag til utredningsprogram i forbindelse med opprusting og utvidelse av Driva-anlegget.

Tiltak som er planlagt:

- bygging av nytt kraftverk, Nedre Driva
- Kraftverk i fjell nord for Sunndalsøra, inntak i Gjevilvatnet og utløp i Sunndalsfjorden
- Senkning av lavete regulerte vannstand (LRV) i Gjevilvatnet med 5 m

Friluftsliv

De allmenne interessene er viktig å kartlegge for området. Slik det framgår i forslag til utredningsprogram ser det ut til at dette blir ivarettatt. Dersom løyper/stier blir berørt av anlegget er det viktig at det blir en god prosess rundt en eventuell endring av trase.

Kulturminner

Nyere tid

Prosjektet med utvidelse av Driva-anlegget slik det er beskrevet i høringsdokumentet vil berøre arealer hvor det er en god del seterhistorie og ulike verneverdige/fredete anlegg og bygninger. SEFRAK-registeret kan være mangelfullt, og bygninger kan ha verneverdi uten å være registrert. Kulturmiljøverdier må kartlegges i den videre planprosessen og det må redegjøres klart for hvilke terrenginngrep som vil følge av de 10 tiltaksområdene som forutsetter fysiske inngrep i terrenget. Vi forventer at det planlegges for løsninger som ikke vil ha vesentlige negative konsekvenser for kulturminner eller opplevelsen av kulturlandskap.

I høringsdokumentet nevnes spesifikt

«Det er en rekke fredete kulturminner både langs Driva og i nærheten av planlagte massedeponi. Ved Storli er det for eksempel et automatisk fredet klebersteinsbrudd og det er rester etter samiske boplasser. Langs Gresjø er det et gammelt setermiljø ved Viromsetra med gamle bygninger».

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kommunal

Det er viktig å nevne at skandinavisk seterarkitektur vurderes som tentativ listekandidat for UNESCO verdensarven:

<https://www.seterkultur.no/prosjekt/unesco-nominasjon-av-seterkulturen/>

Seterhistorien innenfor grensen til verneområdene skisseres i Forvaltningsplan for verneområdene i Trollheimen

Kilde: <https://felles.naturbase.no/api/dokument/hent/10155821.PDF>

Eldre tid

Våre kommentarer tar utgangspunkt i punktlisten som fremmes i sammendraget til *høring av melding med forslag til utredningsprogram Nedre Driva kraftverk (s.3)*.

-Pumping av vann fra Driva ved Festa og opp til Gjevilvatnet. Det fremstår uklart hvilke inngrep i terreng som vil følge tiltaket. Tiltaket må utredes.

-Senkning av Gjevilvatnet om vinteren med fem meter utover dagens laveste regulerte vannstand. Gjevilvatnet er et senkningsmagasin, hvor LRV er 15 meter under HRV på 660,8. Gjevilvatnet ligger nær vinkelrett på landhevningssisobasen, med drenering mot øst. Dette betyr at vannet er utsatt for transgresjon mot vest etter hvert som landet stiger. Sett mot landhevningsgradienten, som er på vel en meter pr. kilometer mot øst, tilsier vannets lengde på 17 km en transgresjon på 17 meter i den vestlige enden etter istidens slutfase (Bugge 1973 i Elvestad 2004:19). Landhevingen skjedde raskest etter istidens slutt. En utvidelse av reguleringen med ytterligere 5 meter vil tilsi økt erosjon på potensielle flater for boplasser fra den eldste steinalderen. Potensialet er derimot ikke tilstrekkelig vurdert eller undersøkt tidligere, men det kan nevnes at kjente boplasser fra mesolitikum kun er kjent i den østlige delen av Gjevilvatnet. Områdene som kan være aktuelle vil ikke være tilgjengelig for arkeologiske undersøkelser når vannstanden er på det laveste på grunn av isdekke. Undersøkelser må derfor utføres med egnede metoder sommerstid. Vi viser her til vurderingene som gis til høringen fra NTNU Vitenskapsmuseet, som har ansvaret for arkeologiske undersøkelser under vann.

-Overføring av Langvatnet til Tovatna. Langvatnet er et tappemagasin i Innerdalen LVO, beliggende på kote 1077 moh. Dagens drenering er via Renndøla og ned til Innerdalsvatna. Langvatnet ønskes overført østover og ledet langs bekker ned til Tovatna. Det fremstår uklart hvordan overføringen av Langvatnet til Tovatna vil virke inn på automatisk fredede kulturminner. Det foreligger heller ikke tidligere registreringer som viser arkeologisk konfliktpotensial. Forholdet må utredes nærmere, hvor arkeologisk registrering må påregnes.

-Nye vannveier, som bygges som tunneler i fjell. Tiltaket anses ikke å representere konflikt med kulturminner.

-Tverrslag og adkomsttunneler med tilhørende massedeponi- Storli og Festa. Til disse kan det sies at områder som ikke tidligere er utredet, må vurderes med henblikk på kulturminner. Registrering i terrenget vil være nødvendig før uttalelse kan gis.

Det vises ellers til kapittel 8 Forslag til utredningsprogram, underkapittel 8.6 Kulturmiljø. Her går det frem at «*Alle områder som kan bli berørt av fysiske tiltak som graving, bygging, sprenging skal befares og vurderes i forhold til automatisk fredete kulturminner og nyere tids kulturminner. Eksisterende og eventuelle nye funn skal beskrives og merkes av på kart. Potensialet for funn av ukjente automatisk fredete*

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kommunal

kulturminner skal vurderes. Undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 skal avklares med kulturminnemyndigheten» (51). I tillegg må det, som vist til ovenfor, tas høyde for konflikt mellom tiltak og kulturminne ved vannstandsending og endring av bekkeløp.

Henvist litteratur: Elvestad et. al. 2004. *Kulturminner i ferskvann*. Vitark 4. NTNU Vitenskapsmuseet.Trondheim

Viltforvaltning

Fylkeskommunen har et regionalt forvaltningsansvar når det gjelder høstbare viltarter. Planlagt utvidelse av Driva-anlegget slik det er beskrevet i høringsdokumentet vil berøre arealer hvor høstbare viltarter finnes. I forslaget til utredningsprogram, under kap. 8.4. Naturmangfold på land, omtales bl.a. hensynet til bakkehekkende fugl. Utover dette vil vi tilrå at også andre økologisk viktige funksjonsområder for høstbare viltarter, som trekk- og oppholdsområder for hjortevilt og spillplasser for skogsfugl, undersøkes og kartfestes.

Næringsfaglig vurdering

Oppgradering og utvidelse av eksisterende vannkraftverk er i henhold til vedtatt regional plan for energiomstilling. Det er positivt for næringslivet at realiseringstiden for oppgraderingsprosjekter er kortere ved Nedre Driva enn ved et nytt prosjekt. At vannkraftverket leverer mer effekt er også et viktig bidrag til energiomstilling, ettersom effektbehovet øker med økende grad av elektrifisering.

Vi ønsker å gjøre oppmerksom på at planlagte inngrep i landskapsvernområder må håndteres med omhu og kan medføre konsekvenser for eksisterende næringer i området som opplevelsesnæring og reindriftsnæring.

Vannforvaltning

Møre og Romsdal fylkeskommune er vannforvaltningsmyndighet for vassdragene i dette området av Oppdal. Vi viser til deres uttalelse i saken.

Oppsummering

Under de ulike fagområdene har vi kommentert på hva fylkeskommunen mener er viktig i utredningene ved en slik utbygging. Vi er tilgjengelig dersom det er behov for ytterligere avklaringer.

Med vennlig hilsen

Anne Caroline Haugan
seksjonsleder

Tanja Staldvik Wallervand
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kommunal

Saksbehandlere:

Friluftsliv: Oddveig Bredesen

Kulturminner, nyere tid: Eline Meyer Størseth

Kulturminner, eldre tid: David Berg Tuddenham

Vegforvaltning: Eirin Hage

Viltforvaltning: Pål Fossland Moa

Kopimottaker:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

OPPDAL KOMMUNE

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE